

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

26 martie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată în componența:
Președinte – Talpă Boris,
Judecători – Eremciuc Ghenadie, Roic-Botezatu Lilia

a examinat, fără citarea părților, admisibilitatea recursului în anulare declarat de către condamnatul Romanat Vitali, prin care solicită casarea deciziei Curții de Apel Cahul din 01 noiembrie 2022,

A C O N S T A T A T:

1. La 20 decembrie 2021, condamnatul Romanat Vitali s-a adresat judecătorului de instrucție cu o plângere împotriva administrației Penitenciarului nr.1 Taraclia, referitor la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din CEDO.

În motivarea plângerii depuse, condamnatul a invocat că se deține în Penitenciarul nr. 1 Taraclia în condiții de detenție contrare art. 3 CEDO, motiv pentru care a solicitat reducerea termenului din pedeapsa stabilită în baza circumstanțelor ce cad sub incidența prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în temeiul art.art.473² -473⁴ Cod de procedură penală.

2. Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia din 12 ianuarie 2022, plângerea condamnatului Romanat Vitali împotriva condițiilor de detenție din Penitenciarul nr. 1 Taraclia în perioada 20 februarie 2019 – 12 ianuarie 2022, a fost respinsă ca neîntemeiată.

S-a respins ca fiind depusă tardiv plângerea condamnatului Romanat Vitali împotriva condițiilor de detenție în Penitenciarul nr. 1 Taraclia în perioada 30 decembrie 2015 – 19 februarie 2019.

3. Nefiind de acord cu încheierea primei instanțe, condamnatul Romanat Vitali, la 19 ianuarie 2022, a contestat încheierea cu recurs, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care plângerea înaintată să fie admisă.

4. Prin decizia Curții de Apel Cahul din 01 iunie 2022, a fost admis recursul condamnatului Romanat Vitali, casată integral încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia din 12 ianuarie 2022, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

5. Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia din 27 iulie 2022, s-a respins ca fiind neîntemeiată plângerea condamnatului Romanat Vitali, împotriva condițiilor de detenție din Penitenciarul nr. 1 Taraclia pentru perioada 29 decembrie 2015 – 27 iulie 2022.

6. Condamnatul Romanat Vitali nefiind de acord cu încheierea nominalizată a declarat recurs, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care plângerea înaintată să fie admisă.

7. Prin decizia Curții de Apel Cahul din 01 noiembrie 2022, a fost respins ca fiind depus peste termen recursul declarat, cu menținerea încheierii contestate fără modificări.

În argumentarea soluției adoptate, instanța de recurs a reținut că, prima instanță a pronunțat încheierea la 27 iulie 2022, în prezența participanților la proces. În aceeași zi avocatului și reprezentantului instituției penitenciare, le-a fost înmănată copia încheierea

adoptate, fapt confirmat recipisa anexată la materialele cauzei. Ulterior la 28 iulie 2022 condamnatului, i-a fost expediată încheierea, fiind recepționată la 03 august 2022, fapt confirmată prin avizul de recepție.

În acest sens, instanța de recurs a notat că, potrivit art. 473⁴ alin.(9) Cod de procedură penală, încheierea adoptată în condițiile prezentului articol este executorie imediat, însă poate fi atacată cu recurs la curtea de apel de către părți, în termen de 10 zile de la data pronunțării, prin intermediul instanței de fond.

Conform art. 230 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Iar, dispozițiile art. 231 alin.(3) Cod de procedură penală, stabilesc că, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

În contextul normelor citate, instanța de recurs a reținut că termenul pentru exercitarea căii de atac recursul pentru condamnatul Romanat Vitali, a început a curge de la 27 iulie 2022, până la 08 august 2022, inclusiv. Condamnatul Romanat Vitali însă a depus cererea de recurs, la oficiul poștal, prin intermediul administrației instituției penitenciare la 11 august 2022, conform ștampilei aplicate pe plic, cu încălcarea termenului de 10 zile de la data pronunțării, așa cum o prevede art. 473⁴ alin.(9) Cod de procedură penală.

Din considerentele expuse, instanța de recurs a ajuns la concluzia de a respinge ca fiind depus peste termen recursul condamnatului Romanat Vitali, împotriva încheierii judecătorului de instrucție emisă la 27 iulie 2022.

8. Nefiind de acord cu decizia instanței de recurs, condamnatul Romanat Vitali, a declarat recurs în anulare, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care plângerea să fie admisă integral în sensul formulat.

9. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare, în baza materialului din dosarul cauzei și a motivelor invocate, completul de judecată concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Completul de judecată menționează că, cauza dată se examinează în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală în vigoare până la operarea modificărilor prin Legea privind modificarea unor acte normative (nr. 246 din 31.07.2023, care în partea relevantă a art. XI alin.(31) a intrat în vigoare 01.09.2023) și ulterior a fost completată prin Legea privind modificarea unor acte normative (nr. 286 din 05.10.2023, în vigoare 28.11.2023), în conformitate cu care, recursurile în anulare declarate până la intrarea în vigoare a prezentei legi se examinează și se soluționează conform legislației în vigoare la data declarării acestora.

În conformitate cu art.452 alin.(1) Cod de procedură penală, (în vigoare până la 01.09.2023, când a intrat în vigoare Legea nr. 246 din 31.07.2023, completată prin Legea nr.286 din 05.10.2023, în vigoare 28.11.2023), Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate la art.401 alin.(1), pct. 2) și 3), precum și în numele acestor persoane, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Conform art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Conform art.456 alin.(1) coroborat cu art.432 alin.(2) pct. 1) Cod de procedură penală, decide inadmisibilitatea recursului în anulare înaintat, în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute de art.455 Cod de procedură penală.

În textul art.455 alin.(2) Cod de procedură penală, se specifică cerințele cărora trebuie să corespundă cererea de recurs în anulare, în special este descris conținutul acesteia.

Norma procesuală reglementează obligația recurentului de a aduce în textul recursului argumentarea ilegalității hotărârii atacate, cu indicarea expresă a temeiurilor prevăzute de art.453 Cod de procedură penală.

Prin urmare, normele de drept nominalizate indicau în mod expres că, puteau fi atacate cu recurs în anulare doar hotărârile judecătorești, prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac, reglementate de Capitolul IV, Secțiunea II ale Codului de procedură penală, adică calea apelului și/sau recursului ordinar.

Analizând dispozițiile legale expuse mai sus, în raport cu speța dată, rezultă că, decizia instanței de recurs prin care a fost menținută încheierea judecătorului de instrucție, adoptată în ordinea reglementată de art.art.469, 473², 473⁴ Cod de procedură penală, nu cade sub incidența categoriilor de hotărâri irevocabile prevăzute la art.452 alin.(1) Cod de procedură penală, ce pot fi contestate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție, iar recursul declarat împotriva deciziei instanței de recurs în speță este inadmisibil, deoarece o asemenea hotărâre nu este susceptibilă de a mai fi atacată cu recurs în anulare.

Conform prevederilor art.art.455 alin.(2) pct. 7), 453 Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului înaintat, or, acesta nu corespunde cerințelor de formă și conținut prevăzute la art.455 Cod de procedură penală

10. În conformitate cu prevederile art.art.432 alin.(2) pct. 1), art.453, 456 Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

D I S P U N E:

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către condamnatul Romanat Vitali, împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 01 noiembrie 2022, pe motiv că nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Talpă Boris

Judecători

Eremciuc Ghenadie

Roic-Botezatu Lilia